עלון שבועי מבית "בני אמונים"

וכל מאמיניך

פרשת חיי שרה

בנתיבות אמונים — מעומקה של פרשה בענייני אמן ותפילה

חיוב ההודאה לה' על כל בשורה טובה

המעיין בפרשתנו יוכל להיווכח על נקלה עד כמה רבה הייתה טרחתו של אליעזר העבד הנאמן למען הצלחת שליחותו הקדושה - לקחת ליצחק אישה ממשפחתו של אברהם אבינו בארם נהריים, כשחלק בלתי מבוטל ממאמציו התרכזו בתפילה ובתחנונים לפני ה'.

לבסוף, כשקיבל אליעזר את התשובה המיוחלת מפיהם של לבן ובתואל שאמרו (בראשית כד נא): "הִנֵּה רִבְקָה לְפָנֶיךָ קַח וָלֵךְ!" שוב נשא תפילה כנאמר (שם כד נב): "וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עֶבֶד אַבְרָהָם אֶת דִּבְרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה לַה'".

בתפילתו זו הודה אליעזר לקדוש ברוך הוא על הבשורה הטובה שקיבל זה עתה ועל הצלחת שליחותו מעל לדרך הטבע. מתפילתו זו לימדנו אליעזר יסוד גדול לדורות, כפי שהביא **רש"י** מדברי חז"ל (ב"ר ס ו): "מכאן שמודים על בשורה טובה!".

ברכת 'הטוב והמטיב'

מדברי חז"ל נראה שהודאה זו הינה המקור לברכה המיוחדת שעתידה להיתקן שנים לאחר מכן - ברכת 'הטוב והמטיב', וכפי שהתפרשה ההלכה בלשון המשנה (ברכות ט ב): "ועל הבשורות הטובות אומר ברוך הטוב והמטיב", ואף נפסקה בדברי **הרמב"ם** (ברכות י ג): "שמע שמועה טובה מברך: 'ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם הטוב והמטיב'".

בדרך דרש יש שסמכו להלכה זו את לשון הכתוב בתהלים (קמה כא): "תְּהִלַּת ה' יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר"; על כל 'בשר' - בשורה טובה, 'ידבר פי' בתהילת ה' 'ויברך' את ברכת 'הטוב והמטיב' ('תהלה לדוד' תהלים שם).

ויש לציין כאן על מה שעורר בעל **ספר חסידים** (תתמד): "מי שבאה לו בשורה טובה שנולד לו בן, לא יחזיק טובה למבשרו עד שיברך תחילה למי שחננו בן זכר".

טוב לו וטוב לאחרים

יש שהעירו על הסיבה שהביא רש"י הלכה זו כאן ולא במקום שעליו נכתבה במדרש, לאחר בשורת רבקה לאליעזר שיש לו ולגמליו מקום בביתה, כנאמר (כד כו): "וַיִּקֹּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחוּ לַה'"; וביארו זאת על פי מה שפסק ה'שולחן ערוך' (או"ח רכב א): "על שמועות שהם טובות **לו לבדו** מברך 'שהחיינו', ואם הם טובות **לו ולאחרים** מברך 'הטוב והמטיב'".

לפי זה נוכל להבין: בפסוק לעיל מדובר היה על בשורה שהייתה טובה בעיקר לאליעזר, כפי שנראה מכך שנקט הכתוב לשון: 'ויקוד **האיש**'. ואילו בהמשך, הייתה הבשורה טובה גם לאברהם וליצחק, כמדוקדק מן הלשון: 'כאשר שמע **עבד אברהם**', וכדי להדגיש את ההלכה המובאת ב'שולחן ערוך', בחר רש"י לצטט את דברי חז"ל דווקא על פסוק זה ('אבני שי').

הגר"ח שמואלביץ הוסיף ודייק מהעובדה שבכל הפרשה לא הוזכר אליעזר בשמו ולו פעם אחת, אלא בכינוי 'העבד' או 'עבד אברהם', כי אליעזר חש עצמו כבטל כל כך כלפי אדונו, עד שטובתו של אברהם הייתה כטובה גמורה גם בעבורו ('להבין ולהשכיל').

ברוך ה'

כאמור, ברכת 'הטוב והמטיב' נאמרת במקרים מיוחדים כלידת בן, אך למעשה בפי העולם שגור המנהג לברך ולהלל לה' אחר כל שמיעת בשורה טובה בלשון 'ברוך השם!'.

ומעשה היה **בבעל שם טוב הקדוש** שצפה בתלמידו בעל ה'**תולדות יעקב יוסף**' בשעה שקידם בברכת 'שלום עליכם' אורח שנקלע לידו, ובד בבד שאלו לשמו. כאשר תמה אותו אורח לשם מה חשוב לרב לדעת את שמו, ענה לו ה'תולדות יעקב יוסף': "כדי שבפעם הבאה שניפגש אזכור אותך ואוכל לברך את ה' ולומר: '**ברוך ה'** שזכינו להתראות שוב!'".

הוסיף ואמר ה'תולדות': רמז יש להנהגתי זו מן הכתוב בתהלים (כב ד): "וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל", היינו, כפי שלהבדיל שואלים את רב העיר בעבור כמה שכר יושב הוא בתוכה, כך אנו שואלים בפסוק זה, בזכות מה הקדוש ברוך הוא יושב בתוכנו?! ועונים: בזכות 'תהלות ישראל' - בשכר שאנו משבחים ומהללים אותו בכל הזדמנות הנקרית לפנינו.

כאשר שמע זאת ה'בעל שם טוב' נענה ואמר לתלמידו: "דע לך כי כבר מקדם שמעתי בשמים שאליהו הנביא חידש ואמר פירוש זה למלאכי מרומים". ('דברי יחזקאל שרגא' תליתאה עמ' רל)

לעתיד לבוא יברכו אף על הרעות

במסכת פסחים (נ א) אמרו חז"ל: בוא וראה, לא כעולם הזה עולם הבא; בעולם הזה על בשורה טובה מברכים 'הטוב והמטיב', ועל בשורה רעה מברכים 'דיין האמת', ולעתיד לבוא מברכים על הכול את ברכת 'הטוב והמטיב'.

והקשה **הצל"ח** (שם) בשם המגיד מברדיצ'ב: הרי בכל הנבואות המדברות על העתיד לבוא מובא שבימות המשיח יהיו רק בשורות טובות, ומהו החידוש בכך שיברכו עליהן 'הטוב והמטיב' כדינן?

ותירץ: אכן, אין כוונת חז"ל לחדש שיברכו את ברכת 'הטוב והמטיב' על המאורעות שיהיו לעתיד לבוא, אלא כוונתם שיברכוה למפרע על כל מה שאירע לישראל במשך הגלות בעולם הזה, ובכלל זה אף על אותם דברים שבירכו עליהם כאן: 'דיין האמת'.

וכאותו מעשה שהובא ב'**ילקוט מעם לועז**' (שופטים עמ' פא) על תלמידו של **הרמב"ן** שחלה, ובא הרמב"ן לברכו והבין כי קצו קרוב, אמר לו: "שמע נא בני את אשר אצווך, דע שבעולם העליון יש היכל גבוה ושמו 'כסאות למשפט', והשכינה נצבת שם. הא לך קמֵע, ודע שבעזרת קמע זה יפתחו לך כל שערי ההיכלות שברקיע עד שתגיע להיכל העליון הזה. שם אשלחך לשאול כמה שאלות עצומות שיש לי בנוגע לכלל ישראל".

הרמב"ן רשם לתלמידו את השאלות בכתב, וביקשו שלאחר פטירתו יבוא אליו בחלום ויספר לו את התשובות שיענו לו באותו היכל במרומים.

כמה ימים לאחר מכן נפטר התלמיד לבית עולמו. ויהי היום, יושב היה הרמב"ן ולומד תורה ליד החלון, והנה הופיעה לפניו דמות תלמידו שאמר לו: "ידע רבנו שבכל מקום שבאתי והראיתי את הקמע נפתחו בפניי השערים, ונתנו לי רשות לעלות מעלה מעלה עד ההיכל שעליו סיפר לי הרב. וכשרציתי לשאול את הקושיות שהכין לי מורי ורבי, נעלמו ממני כל הקושיות, ונראה היה לי שאינן קיימות כלל. ששם, בעולם האמת, עלמא דקשוט והכול בצדק ובמשפט".

למען יאריכון ימיך

"וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַה' בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בַּכֹּל" (כד א)

'זקן **בא** בימים' - סופי תיבות 'אמן', ללמדנו כי בזכות עניית אמן מאריכים ימיו של אדם, כמאמר חכמינו זיכרונם לברכה (ברכות מז א): "כל המאריך באמן מאריכין לו ימיו ושנותיו".

תוספות השלם בראשית כד א

רמז נוסף לעניית אמן יש בכתוב זה: 'זקן בא בימים' בגימטרייה: 'א-ל מלך נאמן' (272); כמאמר חז"ל (שבת קיט ב): "מאי אמן? א-ל מלך נאמן!" ורמזה לנו התורה שאברהם הקפיד להאריך באמן ולענותה בכוונה הראויה, שה' יתברך הוא א-ל מלך נאמן, ועל כן זכה לאריכות ימים כמאמר חז"ל (ברכות שם): "כל המאריך באמן מאריכין לו ימיו ושנותיו".

'צמח דוד' פר' חיי שרה

שומר עמו ישראל לעד, אמן!

המצב הביטחוני רעוע, מוקפים אנו מכל עבר בחפצים להשמידנו, בכבשה בין שבעים זאבים...

איזו היא הזכות שבכוחה להגן בעת הזאת?! כך גילה לנו אליהו הנביא זכור לטוב:
"במי נפרע להן הקדוש ברוך הוא מאומות העולם?
בבני אדם שמשכימין ומעריבין... ועונים אמן ומברכין את הקדוש ברוך הוא באמן".

תנדב"א רבה יא

יהודי יקר! הקפד נא לברך ולרומם את שמו של הקדוש ברוך הוא ב'אמן' –
ברך ברכות השחר בבוקר השכם בפני מי שיענה אחריהן אמן,
וענה אמן אחר ברכות חבריך.
כך תִּזכה ותַזַּכֶּה את כלל ישראל עַמְּךָ בשמירה מיוחדת ובביטחון תמידי.

פניני אמונים
פניני אמן ותפילה בפרשת השבוע

מעלת התפילה על שפת המים

"הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב עַל עֵין הַמָּיִם" (כד יג)

מעיון בדברי 'בעל הטורים' (לעיל טז ג וראה במדבר כא ז) נראה שלא במקרה נשא אליעזר את תפילתו דווקא על עין המים, אלא משום שמעלה גדולה יש בתפילה על שפת המים, כיוון ששורה שם רוח טהרה. ומצינו שאף התפילה נמשלה למים, ככתוב (איכה ב יט): "שִׁפְכִי כַמַּיִם לִבֵּךְ נֹכַח פְּנֵי ה'".

מסיבה זו נענתה גם תפילתה של הגר על 'ישמעאל שנאמרה על עין המים, ככתוב (לעיל טז ז): "וַיִּמְצָאָהּ מַלְאַךְ ה' עַל עֵין הַמַּיִם בַּמִּדְבָּר". ויש שהוסיפו ודרשו שם את לשון 'במדבר' כלשון 'מְדַבֵּר', שמלאך ה' הגיע להושיעה עלֹ פי דיבורי התפילה שנשאה לפני ה' על עין המים ('דברי אברהם' טז ג).

ויש שלמדו מפסוק זה את המקור לתפילת תשליך הנאמרת בראש השנה דווקא על שפת הנהר, ואף הסמיכו לכך את לשון הכתוב בתהלים (כט ג): "קוֹל ה' עַל הַמָּיִם" (הגהות 'שוהם יקר' על בעה"ט שם).

רמז לברכת הגומל והלכותיה

"וַיַּבְרֵךְ הַגְּמַלִּים מִחוּץ לָעִיר אֶל בְּאֵר הַמָּיִם לְעֵת עֶרֶב לְעֵת צֵאת הַשֹּׁאֲבֹת" (כד יא)

רמז נאה לברכת הגומל והלכותיה כתב הגאון **רבי רחמים מאזוז מג'רבא** בספרו **"כסא רחמים"**:

"וַיַּבְרֵךְ הַגְּמַלִּים" - ארבעה הם החייבים בברכת 'הגומל':
א. "מִחוּץ לָעִיר" - ההולך במדבר מחוץ לעיר.
ב. "אֶל בְּאֵר הַמָּיִם" - העובר בספינה על גבי המים.
ג. "לְעֵת עֶרֶב" - חולה שעמד בשערי מוות, **'בערוב** ימיו', והתרפא.
ד. "לְעֵת צֵאת" - היוצא מבית האסורים.
תיבת "הַשֹּׁאֲבֹת" מרמזת לזמן הראוי לאמירת ברכה זו: 'הטוב **שיברך אחר** ברכות התורה'.

משאלתו של אליעזר התמלאה במהירות

"וַתְּמַהֵר וַתֹּרֶד כַּדָּהּ עַל יָדָהּ וַתָּרָץ הַשְּׁקֹתוּ" (כד יח)

יש להבין מדוע מוזכר עניין המהירות כמה פעמים בפרשה זו: בפסוק זה, בהמשך הפרק (פס' כ): "וַתְּמַהֵר וַתְּעַר כַּדָּהּ" וכן (פס' כח): "וַתָּרָץ הַנַּעֲרָ וַתַּגֶּד"?

וביאר **הגרי"ז מבריסק** זצ"ל כי משמים דאגו למהירות זו כדי למלא את תפילתו ובקשתו של אליעזר עבד אברהם (כד יב): "הַקְרֵה נָא לְפָנַי הַיּוֹם", וכיוון שהתפלל "לְעֵת עֶרֶב לְעֵת צֵאת הַשֹּׁאֲבֹת" (שם יא) היה מן הצורך למהר ולהזדרז, שאילולא כן לא היה נגמר העניין עוד באותו היום.

'חידושי רבינו הגרי"ז על התורה'

בדרך נחני ה'

"אָנֹכִי בְּדֶרֶךְ נָחַנִי ה' בֵּית אֲחֵי אֲדֹנִי" (כד כז)

אמר המשגיח **רבי ירוחם ממיר**:

מן המלים "נָחַנִי ה'" נוכל ללמוד כי כביכול אחזו הקדוש ברוך הוא לאליעזר והוליכו בבטחה מתחילת הדרך ועד סופה.

ואכן, אדם הבוחן אורחותיו ומביט בעין פקוחה על כל צעדיו, יווכח עד מהרה לראות במו עיניו כיצד הקדוש ברוך הוא מלווהו בכל מקום שדורכת כף רגלו.

'דעת תורה'

לברך כמו יהודי...

"וַיּוּשֶׂם לְפָנָיו לֶאֱכֹל וַיֹּאמֶר לֹא אֹכַל עַד אִם דִּבַּרְתִּי דְבָרָי וַיֹּאמֶר דַּבֵּר; וַיֹּאמֶר עֶבֶד אַבְרָהָם אָנֹכִי" (כד לג-לד)

את לשונו של אליעזר ביאר **'בעל הטורים'**: "כי עבד אברהם אנוכי ונהגתי בביתו שלא לאכול עד שאדבר דברי - ברכת נטילת ידים וברכת המוציא".

על דרך זו הוסיף ה'**אמרי אמת**' לבאר את המשך הכתוב: "ויאמר דַּבֵּר; ויאמר עבד אברהם אנכי": כאשר אמר אליעזר לבתואל שבכוונתו לברך, אמר לו: "דַּבֵּר!" - רצונך לברך? מה לך משתהה, חטוף את הברכה במהרה! אך אליעזר השיב לו מיד: "עבד אברהם אנכי!" וכעבדו של אברהם עליי לברך כראוי, בקול ובכוונה.

'יגדיל תורה'

[במאמר מוסגר אפשר להוסיף ולהסביר בדרך דרש - מפני מה הודיע להם אליעזר כי עומד הוא לברך, וכי היה עליו ליטול מהם רשות? ואפשר שרצה שיענו 'אמן' אחר ברכותיו].

מניין של רוכבי גמלים

"וַיְבָרְכוּ אֶת רִבְקָה וַיֹּאמְרוּ לָהּ אֲחֹתֵנוּ אַתְּ הֱיִי לְאַלְפֵי רְבָבָה" (כד ס)

במסכת כלה (ריש פרק א) אמרו חז"ל: "מנין לברכת חתנים מן התורה? שנאמר: 'ויברכו את רבקה'", ופירשו **בעלי התוספות** (כתובות ז ב ד"ה שנאמר) שכוונת חז"ל היא להביא את מקורה של ברכת האירוסין ['אשר קדשנו... וצוונו על העריות...'] ולא את מקורן של שבע הברכות שמברכים בסעודת חתן וכלה.

אולם העירו **התוספות** שם שמפסוק זה עדיין אין מקור להלכה שצריך שיהיו עשרה אנשים במעמד ברכת החתנים. אלא שבדברי החזקוני לעיל (כד י) מבואר שאף להלכה זו יש רמז בתורה, מן הכתוב (שם): "וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֲשָׂרָה גְמַלִּים מִגְּמַלֵּי אֲדֹנָיו וַיֵּלֶךְ", שהנה מדוע טרחה התורה לכתוב את מספרם של הגְּמַלִּים?! אלא כדי להודיענו שאליעזר לקח עמו עשרה אנשים שישמשו מניין לברכות האירוסין.

הוסיף וכתב **רבנו יהונתן אייבשיץ** בספרו **'תפארת יהונתן'**, שלפיכך לקח דווקא רוכבי גמלים, כמבואר בגמרא (ק'דושין פא א) ש'רוכבי גמלים' רובם כשרים הם.

עוד הוסיף הגאון הנודע **רבי יוסף ראזין** - הרוגאצ'ובר ('צפנת פענח' בפרשתנו) שלכך הוצרך אליעזר לעשרה אנשים נוספים מלבדו - משום שהיה עבד, ועבד כידוע - אינו מצטרף למניין.

תפילת מנחה נענית מיד

"וַיֵּצֵא יִצְחָק לָשׂוּחַ בַּשָּׂדֶה לִפְנוֹת עָרֶב" (כד סג)

בגמרא (ברכות כו ב) למדו מכאן שיצחק אבינו תיקן את תפילת המנחה, וב'כלי יקר' הביא מכאן ראיה לדברי חז"ל (שם ו ב): "לעולם יזהר אדם בתפילת המנחה שהרי אליהו לא נענה אלא בתפילת המנחה" - שהרי לא מצינו שתפילתם של אברהם ושל יעקב נענתה מיד, אך תפילתו של יצחק לעת המנחה, שמסתבר שהייתה על הצלחת שליחותו של אליעזר, נענתה מיד: עם סיומה נשא את עיניו וראה את הגמלים הנושאים את רבקה.

אלא שלכאורה יש להבין, הלוא רבקה כבר עשתה את דרכה ליצחק לפני שהתחיל להתפלל? וענה ה'**חתם סופר**' כי על אף שבהליכתו של אליעזר קפצה לו הדרך, בחזרתו לא קפצה עד שהתפלל על כך יצחק. אם כן, נמצא שתפילתו של יצחק היא זו שזימנה לו בפועל את אשתו.

מעשה אמונים
סיפור שבועי על אמן ותפילה

מדוע ויתר הרבי על פירעון ההלוואה?

לעת זקנותו עלה הרב הקדוש רבי אברהם יהושע העשיל, ה'אוהב ישראל' מאפטא זיע"א לכס הרבנות בעיר מז'יבוז'. רוב מוחלט מתושבי מז'יבוז' הושפעו עמוקות מאישיותו הכובשת ומהנהגותיו הקדושות והפכוהו למורם ורם המובהק. הם התייעצו עמו בכל שאלותיהם, השתתפו בשולחנותיו הטהורים ואף הקפידו להתפלל בבית מדרשו.

יוצא מן הכלל היה ר' בעריש, איש חסיד וירא, שמתוך רצונו לשמור אמונים לרבו הקודם החליט בלבו להימנע מלהתקרב אל הרב מאפטא, ומיום שקיבל את הרבנות במז'יבוז' לא דרך על מפתן דלתו.

ברבות הימים עמד ר' בעריש להשיא את בתו ובכיסו לא הייתה פרוטה לפורטה. לא נותרה לו ברירה אלא לפנות לצדיק מאפטא בבקשת עזרה לגייס את הסכום הדרוש להוצאות החתונה, דא עקא שמחסום הבושה עצר בעדו...

כשמו כן הוא, אוהב ישראל היה הרבי, הוא לא המתין לבקשתו של ר' בעריש, וכאשר בדרך לא דרך שמע על מצוקתו שלח מיד לקרוא לו אל ביתו.

הגיע ר' בעריש לרבי כשברכיו רועדות. מעודו לא פשט ידו ועתה הציפה הבושה את פניו. אולם הרבי עודדו ושאלו ברחימאיות: "מהו הסכום שאתה זקוק לו כדי להכניס את בתך לחופה?"

בתגובה גמגם האיש: "לא למתנה חלילה... לגמ"ח אני זקוק; אבקש ללוות מאה רובל ואשתדל לפורעם לשיעורין..."

"שמא יש בידך משכון?" שאל הרבי, ור' בעריש השיב: "בביתי ש"ס יקר מדפוס סאלאוויטא, מוכן אני לתיתו כמשכון..."

כשהובאו הגמרות לפניו, ליטף ה'אוהב ישראל' את כריכתן ואמר בהתפעלות: "ש"ס כה נאה ומפואר מבקש אתה למשכן תמורת מאה רובל? אין זה הגון! תמורת משכון שכזה אוכל להלוותך מאתיים רובל - התרצה?!"

ר' בעריש הנהן בראשו נמרצות, ותוך כדי דיבור העביר הרבי לידיו את שטרות הכסף תוך שהוא מפטיר: "אדרבה, מוטב שלא יחסר לבני הזוג מאומה. דאג נא לכל מחסורם, ולכשירחיב ה' גבולך, תפרע את חובך".

כשפיו ממלל תודה לה' ופניו זורחות מאושר עילאי עמד ר' בעריש לעזוב את החדר, אולם הרבי עצרו ואמר כמו לעצמו, כשידיו מלטפות בחיבה את קטיפת הכריכה המהודרת: "ש"ס כה יפה ומהודר, ש"ס כה מיוחס מדפוס סאלאוויטא הנודע, האין זו אחריות רבה מדי? הלוא ביתי הומה אדם; האם אוכל לשמור עליו כראוי שלא ייקרע או ייפגם?! לא, אינני מסוגל!"

"במטותא ממך, ידידי", פנה הרבי לר' בעריש ההמום, "עשה עמי חסד וקח את הגמרות אליך בביתה... נאמן אתה עליי שתשמור כראוי על המשכון עד שאשיבנו לך כדת תמורת תשלום ההלוואה..."

ר' בעריש השתומם. הוא לא ציפה לנדיבות שכזו, אולם הוא לא התעכב מלעשות כאשר הצטווה ומיהר לביתו כשהש"ס חבוק היטב בזרועותיו. הוא הניח אותו אחר כבוד בארון הספרים והחל להתכונן לחתונה בקדחתנות.

חלפו שבועות מספר, והגיע יום הכלולות. שעה קלה טרם החופה נקרא האיש בשנית לבית הצדיק שבישר לו בשמחה כי אחר שהתיישבה דעתו החליט שאינו זקוק כלל למאתיים הרובלים שהלווהו. נתונים הם לו במתנה גמורה ואף יש בידו להוסיף לו סכום נכבד שיספיק לו להוצאות החתונה ויישאר גם להוצאות שבעת ימי המשתה...

הפעם לא יכול היה ר' בעריש לכבוש את פליאתו. עיניו ביקשו הסבר, והרבי לא מנע זאת ממנו ואמר:

"אסביר לך את מעשיי: הלוא ידעת כי מראש מקדם, בששת ימי בראשית, ברא הקדוש ברוך הוא את עולמו בשביל ישראל שנקראו ראשית. תכלית הבריאה היא לטובת ישראל, למען יהיו מרוצים מהנהגת הבורא ויודו לו מעומק לבם.

חשבתי בלבי, מתי יכול יהודי להיות שבע רצון מהנהגת הבורא ולהודות לו מעומק לב בשלמות, הרי רוב ימיו עוברים עליו בטרדות, ברדיפת הפרנסה, בצער גידול בנים וכיוצא באלו?!

אלא, שקיימות במהלך חייו הזדמנויות נדירות שבהן יכול האדם להגיע לתכליתו: אחת מהן היא היום שזוכה יהודי להוביל את בתו לחופה, אחר שנים של טרחה, דאגה וציפייה. ביום גדול שכזה נשכחים מלבו כל הסבל והתלאות שאפפוהו עד הנה, ובסיום מעמד החופה, כששמחתו מרקיעה שחקים, לבו עולה על גדותיו והרי הוא חש כמי שאינו חסר דבר בחייו. אזי כל כולו מתרונן בהודאה לה', וכל עצמותיו אומרות שבח והודאה לקל שהפליא חסדו עליו והביאו עד הנה.

חככתי בדעתי: האם ראוי שדווקא ברגעיך הגדולים תיאלץ לפנות מחשבתך לדאגת פירעון הלוואתך הגדולה ולדאגת פרנסת המחר - מה שיסיח את לבך מההודאה?! האם נכון והגון מצדי שבשביל חופן רובלים אמנע יהודי מקיום תכלית העולם - שמחה בחסדי הבורא והודאה על רוב טובותיו?

בשום פנים ואופן לא אעשה זאת! אינני מוכן להיות זה שיפר תכלית נשגבה וקדושה זו! תנוח דעתך... הכסף נתון לך משמי שמים! יהי לבך טוב עליך כי מה' יצא הדבר, ואל תסיח דעתך מלהודות לו על חסדיו, כי זו תכלית הבריאה!"

'מסוד שיח חסידים' שער ו' פ"א

עיצוב shay

"בני אמונים" ת.ד. 102 בני ברק | פקס. 08-9746102 | מייל. 9139191@gmail.com | ניתן לקבל עלון זה במייל מידי שבוע